

מערך שיעור בעקבות צפייה בסרטון a mommy's sacrifice:

<https://www.youtube.com/watch?v=m4xCHVlttWo>

רקע:

יום המשפחה החל בימים הקרובים מהווה הזדמנות נהדרת להרחבת הפרספקטיבה של התלמידים שלנו הבוגרים על ראיית האחר במערך המשפחתי-ההורים.

התלמידים שלנו נמצאים בשלב בו לרוב מתחילים הוויכוחים והחיכוכים עם ההורים. מצד אחד התלמידים מרגישים גדולים, ההורים לרוב מתחילים לבקש מהם להשתתף במטלות הבית, לעזור ולהתנהג כבוגרים ועם זאת עדיין מדובר בילדים. שלב התפתחותי זה חשוב עד מאוד בעיקר בכל הנוגע להטמעת תקשורת פתוחה ומכבדת בין ההורים לילדיהם אשר מתקרבים בצעדי ענק לגיל ההתבגרות. יצירת דפוסי תקשורת מכבדים ופתוחים אשר בהם כל צד רואה את הצד השני יכול להוות מעין פעולת מניעה מקוצר תקשורת וריבים קשים בשלב גיל ההתבגרות.

בגיל צעיר ולעיתים אף בגילאים מאוחרים יותר זוהי משימה לא פשוטה עבור ילדים לראות, להבין ולקחת בחשבון את הצד של ההורים. בנוסף, להפנים את כל מה שהם עושים עבורם, את ההקרבה שלהם ואת הרצון התמידי שלהם בטוב ובהצלחה של ילדיהם. אנחנו כאנשי חינוך עוסקים הרבה בחינוך התלמידים בראיית האחר ועם זאת פחות נותנים דגש לאחר שנמצא וגר איתם באותו הבית, מטפל ודואג להם.

המשפחה לרוב מהווה מקור הכוח, התמיכה הביטחון המרכזי, לקראת גיל ההתבגרות בו קבוצת השווים נהיית חשובה ומרכזית לא פחות ודווקא המשפחה באותם שנים נדחקת ואף נהפכת למקום בו פורקים את הכעסים והתסכולים יש חשיבות עליונה לדבר עם התלמידים שלנו ולהזכיר שגם שלפעמים ההורים מעלים כעס או גורמים להתעצבן לא לשכוח את האהבה שלהם והדאגה שלהם ואת זה שהם ב"ס"כ רוצים את טובתנו וכמהים לאושרנו.

התלמידים שלנו מצפים מאתנו אנשי החינוך לאתגר אותם בכך שנראה להם נקודות מבט שונות, רחבות ומגוונות אשר יגרמו להם להעמיק את המשמעות של מושג המשפחה בכלל ובפרט את הוריהם.

אוכלוסיית יעד: תלמידי כיתות ד'-ו'.

מטרות:

- לפתח צוהר לנקודת המבט של ההורים.
- להעניק משמעות נוספת לקשר בין התלמידים להוריהם-קשר בוגר יותר בו צד אחד רואה גם השני.
- להוות הזדמנות ליצירת קשר הדדי, בוגר ופתוח בין התלמידים להוריהם.
- להרחיב את הפרספקטיבה למושג "משפחה" "אבא" ו"אמא"
- להוות מעין פעולת מניעה לבעיות תקשורת בתוך המשפחה בגיל ההתבגרות.
- לעורר את התלמידים הבוגרים לאחריות ולאכפתיות כלפיי ההורים ואחרים נוספים במשפחה.

מערך השיעור:

להתחיל את השיעור בשמש אסוציאציות של המילה "הורים".

(ניתן לפתח את שמש האסוציאציות ולהבין עם התלמידים מה המשמעות ש המילים שנאמרו- לדוגמא, המילה ביטחון עבור כל אחד מן התלמידים מהווה משהו אחר)

לאחר מכן להקרין את הסרטון בכמה חלקים:

חלק ראשון: המתחלה עד לנקודה 1:39 (משימה של צפייה מכוונת: לבקש מחצי כיתה להסתכל על מה האימא עושה עם הילדה וחצי כיתה על מה האבא עושה עם הילדה)

שאלות:

1. מה עושה האימא עם הילדה? מה עושה האבא עם הילדה? (לכתוב את התשובות על הלוח)

2. איפה נראית הילדה נהנית יותר?

3. מדוע מתעצבנת הילדה

חלק שני: להקרין את החלק השני של הסרטון 1:39-2:13

שאלות:

1. האבא למעשה מדגים לילדה איך היה נראה הבית ללא הדאגה והפעולות עושה האם. איך נראה הבית ללא הדאגה והקסם של האם?

2. איך לדעתכם מרגישה האם?

3. איך לדעתכם מרגישה הילדה לאחר שהיא כעסה על האם על אף כל מה שהיא עשתה עבורה?

חלק שלישי: 2:13-2:46

שאלות:

1. מדוע לדעתכם האם מוותרת על היכולת שלה לעשות קסמים שלה ומעדיפה להיות כמו האב והבת?

שאלות לדיון:

1. איך הרגשתם שראיתם את הסרטון?

2. מה זה גרם לכם לחשוב/ להרגיש לגבי היחסים שלכם עם הוריהם?

פעילות:

לבקש מכל אחד לכתוב מכתב להוריו בעקבות הצפייה בסרטון, לחשוב טוב האם כל אחד מאתנו מצליח לראות את הוריו על רצונותיהם ודאגותיהם, לכתוב על הדברים שאנחנו מודים להם וכדומה.

הרציונל:

לכל גיל יש את האתגר שלו. תלמידי הכיתות הבוגרות של בית הספר היסודי בעיקר מתמודדים עם הציפיות האחריות המלווה גיל זה ואת הדיסוננס בין הדרישות והחובות לעובדה שהם עדיין ילדים. בנוסף, גיל זה מתאפיין גם בדרישת החברה ליציאה משלב האגוצנטריות והסתכלות על האחר וקבלתו. ובקבלת האחר יש לקחת בחשבון ולא לשכוח את האחר המרכזי והחשוב-ההורים.

לאורך כל החיים עומדת בפנינו המשימה לראות בהורים שלנו מעבר להיותם הורינו גם בני אדם עם רצונות ומחשבות משלהם. ראייה אשר עוזרת לנו לראות ולהוקיר אותם על עשייתם למעננו ודאגתם

ואהבתם ללא תנאים. אין כמו גיל טרום גיל ההתבגרות כדי לעורר את תלמידנו לראות ולהוקיר אותם ולקוות שהסתכלות זו תהווה פתח לתקשורת מקרבת ולא מרחיקה כפי שקורה לעיתים קרובות בגיל ההתבגרות.

בסרטון האנימציה המקסים שלפנינו נראים שלושה נפשות: אב, אם ובת. האב הוא זה אשר כל הזמן עושה את הכיף עם הבת ונכנס לתוך עולם הדמיון שלה. לעומתו האם דואגת לבת לעשיית המטלות מבית הספר, לאוכל, לשוקו חם ולטפל בבה כשהיא חולה. כאשר בסיטואציה אחת האם ביקשה מהבת לעות את השיעורים ולא ללכת לשחק התעצבנה הבת וטרקה את הדלת. האם נעלבה והאב אשר הבין את הסיטואציה לקח את ביתו והראה לה שללא המעשים של האם והקסם שלה הבית שלהם לא היה מקום חם ובטוח ליצירת קסמים ודמיונות. למעשה מוטות הקסם בסרטון מהווים כמשל לכוחות של כל אחד מבני הבית. האם אשר מקבלת את שרביט הקסמים שלה מוותרת עליה על מנת להיות באותו עולם תוכן ומציאות של בעלה ובתה.

הסרטון שלפנינו מהווה פתח לשיח מעניין ומרתק עם תלמידנו על תפקידם המצופה של ההורים אל מול תפקידם כילדים והיכן נמצאת גם האחריות שלהם בקשר עם ההורה. כלומר, הוא מהווה הדגמה פשוטה לצורך בהדדיות על מנת שכל אחד ירגיש טוב בקשר. בנוסף, בסרטון יש נקודות בהן מומלץ לעצור ולתת לשיח להתפתח במיטביות ובהדרגתיות.

לנו כאנשי חינוך יש את הזכות והיכולת וגם המחויבות להרחיב את הפרספקטיבה של התלמידים שלנו לנקודות מבט שונות בעיקר אל מול האנשים המרכזיים בחייהם ההורים, על מנת לעורר אותם ליצירת קשרים משמעותיים, הדדים בו הם גם לוקחים תפקיד אקטיבי בעשייה למען האחר. זוהי הזדמנות מצוינת לקראת גיל ההתבגרות לקדם שיח מקרב בין התלמידים להוריהם.

מאחלים לכם שיעור נפלא ומפרה
קבוצת אפיקי תקשורת וצוות אופקים
03-9369475